

Pressiteade

Luxembourg, 4. oktoober 2018

Audiitorid hoiatavad, et EL ei tohiks anda lubadusi, mida ta täita ei suuda

EL ei tohiks anda lubadusi, mida pole võimalik täita, hoiatatakse täna avaldatud Euroopa Kontrollikoja aastaaruandes, mis käsitleb ELi eelarvet. Aruande eessõnas toonitab kontrollikoja president Klaus-Heiner Lehne, et ELi kogueelarve moodustab vaid 1 % kogu ELi kogurahvatulust. Seetõttu peab EL olema realistlik selle suhtes, mida on võimalik talle usaldatud raha abil saavutada, eriti nüüd, kus peagi on algamas järgmine seitsmeaastane eelarvetsükkel. „*Meie sõnum on ühene,“ ütleb president Lehne. „EL ei tohiks anda lubadusi, mida ta täita ei suuda.“*

Audiitorid järeldavad oma 2017. aasta aastaaruandes, et ELi raamatupidamise aastaaruanne annab ELi finantsolukorrast õige ja õiglase ülevaate. Teist aastat järjest väljastavad nad raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute korrektsuse kohta vastupidise arvamuse asemel märkusega arvamuse. Teisisõnu, märkimisväärne osa 2017. aasta auditeeritud kulutustest ei olnud olulisel määral vigadest mõjutatud.

Audiitorite sõnul vähenes jätkuvalt ka õigusnormide rikkumise määr ELi kulutuste tegemisel. Maksete hinnanguline veamäär oli 2017. aastal 2,4 %, mis on vähem kui 2016. aastal – 3,1 % ja 2015. aastal – 3,8 %. Samas oli olemas piisavalt teavet, et suurt osa ülejäänud vigadest (näiteks maaelu arengu toetuste maksimisel) ära hoida või avastada ja parandada. Juhul, kui liikmesriikide ametiasutused oleksid seda teavet kasutanud vigade parandamiseks, oleks hinnanguline veamäär jäänud allapoole 2 % suurust piirmäära veelgi suurema osa puhul ELi eelarvest.

Osa probleeme on püsima jäänud, eelkõige juhtudel, kui ELi eelarvest tehakse toetusesaajatele makseid nende varem kantud kulude deklareerimise alusel, nagu see on maaelu arengu ja ühtekuuluvuse valdkondades. Sel viisil rahastatakse ka teadusuuringute projekte, koolituskavasid ja arengubi projekte.

Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest antavate vahendite kasutamine on liikmesriikide jaoks endiselt keeruline ning ELi eelarve on jätkuvalt tugeva surve all nende maksete mahu tõttu, mille suhtes on võetud kulukohustus tulevasteks aastateks. Audiitorite hinnangul olid eelarve paindlikkuse suurendamise meetmed kasulikud, kuid ei pruugi olla piisavad. Võetud kulukohustuste suuruse ja tehtud maksete väiksuse kombinatsioon suurendas täitmata

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud aastaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

eelarveliste kulukohustuste mahu rekordilise 267,3 miljardi euroni. See peaks nende sõnul olema järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kavandamise prioriteediks.

2017. aasta aastaaruanne puudutab ELi kulutusi eelkõige praeguse mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) raames, aga ka mõnel varasemal aastal. President Lehne sõnul näitlikustab see tõsiasi, et poliitilise otsuse vastuvõtmisest kuni vahendite lõppsaajale eraldamiseni kulub tavaliselt aastaid. Samuti näitab see, kui oluline on probleeme ära hoida kohe alguses, sest otsused selle kohta, kuidas EL oma raha kasutab, mõjutavad veel paljusid aastaid ka tulevikus.

Toimetajatele

Euroopa Kontrollikoda on Euroopa Liidu sõltumatu kontrolliasutus. Kontrollikoja auditiaruanded ja arvamused moodustavad olulise osa ELi aruandlusahelast, ning neid kasutatakse selleks, et kontrollida ELi eelarve täitmise eest vastutajaid. Vastutajaks on peamiselt Euroopa Komisjon, kuid ka teised ELi institutsioonid ja asutused. Kuid ligikaudu kahe kolmandiku puhul kulutustest (põhiliselt loodusvarad ja ühtekuuluvus) jagatakse vastutust liikmesriikidega.

ELi 2017. aasta kulutuste kogusumma oli 137,4 miljardit eurot ehk ligikaudu 270 eurot iga kodaniku kohta. See moodustab ligikaudu 0,9 % ELi kogurahvatulust ja 2 % kõikide ELi liikmesriikide avaliku sektori kulutustest. 2017. aastal moodustas loodusvarade valdkond auditeeritud vahenditest suurima osa (56 %), samas oli vastupidiselt varasematele aastatele ühtekuuluvuse valdkonna kulutuste osakaal suhteliselt väike (8 %) tänu heakskiidetud kulude madalale määrale.

Audiitorid kontrollivad igal aastal ELi raamatupidamise aastaaruandeid ja esitavad oma arvamuse kahe küsimuse kohta: kas raamatupidamise aastaaruanded on täpsed ja usaldusväärsed, ning kui suurel hulgal on tõendeid sellest, et raha saadi või maksti välja ekslikult (ehk kontrollitakse kulutuste seaduslikkust ja korrektsust).

Audiitorid on väljastanud ELi raamatupidamise aastaaruannete kohta märkusteta arvamuse alates 2007. aastast. 1994. aastast kuni eelmise aastani on nad aga esitanud kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse kohta vastupidise arvamuse.

Märkusteta arvamus tähendab, et esitatud arvandmed annavad õige ja õiglase ülevaate ning järgivad finantsaruandluse eeskirju. Märkusega arvamus tähendab, et audiitorid ei saa anda märkusteta arvamust, kuid leitud probleemid ei ole läbiva iseloomuga. Vastupidine arvamus viitab ulatuslikele probleemidele.

Auditiarvamuse koostamiseks testivad audiitorid tehingute valimeid, et anda statistikal põhinev hinnang selle kohta, mil määral on tulud ja erinevad kuluvaldkonnad vigadest mõjutatud. Hinnangulist veamäära võrreldakse 2 % suuruse olulisuse piirmääraga – seda ületava veamäära korral loetakse tulu või kulu õigusnormide vastaseks. Hinnanguline veamäär ei väljenda pettust, ebatõhusust ega raiskamist, vaid see on hinnang summa kohta, mida ei oleks tohtinud ELi eelarvest välja maksta, kuna selle kasutus ei vastanud täielikult ELi ja riigisisestele eeskirjadele.

2017. aastal leiti ligi 700 auditeeritud tehingu seast 13 pettusekahtlusega juhtumit (2016. aastal 11). Juhtumid edastati Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF).

2017. aastal katsetasid audiitorid ühtekuuluvuse valdkonnas uut lähenemisviisi, mis toob püsivad puudused selgemini välja, seda nii Euroopa Komisjoni kui ka liikmesriikide tasandil. See aitab

edendada aruandekohustust ja parandada ELi rahanduse juhtimist. Järgmisel aastal kavatakse lähenemisviisi muudele kuluvaldkondadele laiendada.

Aastaruanne ELi eelarve kohta, aastaruanne Euroopa Arengufondide kohta ja kokkuvõttev dokument „ELi 2017. aasta auditi lühikokkuvõte” asuvad aadressil

<http://www.eca.europa.eu/et/Pages/AR2017.aspx>